

Project Coccidiose

Screening coccidiën op 6 nertsenfarms

Waarom?

Ernstige coccidiose (ziekte door coccidiën) wordt in de commerciële nertsenhoudery nagenoeg niet meer waargenomen sinds de invoering van de draadkooi. In deze kooien hebben de nertsen te weinig contact met hun eigen mest om een uitgebreide infectie met coccidiën (eencellige parasieten) in stand te houden. Toch weten we dat in onder andere Denemarken, Groot-Brittannië, IJsland en Noord-Amerika nog veel coccidiën gevonden worden bij commercieel gehouden nertsen. Vorig jaar stelde GD tijdens een routinesectie een geval vast van darmontsteking door infectie met coccidiën bij een Nederlandse nerts. Het risico bestaat dat coccidiose meer voorkomt dan we vermoeden.

Opzet

Van zes Nederlandse nertsenfarms van gemiddelde grootte (A-F) werden per farm 20 mestmonsters ingestuurd. Bemonstering vond plaats in de eerste week van juni, een bekende risicoperiode

voor coccidiose bij nertsen. Van twee farms (A en C) werden bovendien zes mestmonsters verzameld van pupmest. Op bedrijf C waren drie van deze monsters afkomstig uit de ziekenboeg. Per monster werd het aantal oöcysten (eitjes van de coccidiën) per gram mest (OPG) vastgesteld en werd genoteerd of het diarree of gewone mest was. Gevonden oöcysten kregen vervolgens de kans om verder te ontwikkelen (sporuleren), zodat we vast konden stellen welke typen coccidiën er in de mest zaten.

Resultaat

Telling

Op alle zes de farms werden coccidiën gevonden (tabel 1). Vooral pupmest had frequent een zeer hoge besmettingsgraad (OPG boven de 10.000). Pupmest uit de ziekenboeg was gemiddeld minder zwaar besmet dan pupmest elders op hetzelfde bedrijf. Er werd geen duidelijk onderscheid gezien in besmetting van diarreemonsters en gewone mestmonsters

Conclusie

Coccidiën kwamen op al de zes onderzochte bedrijven veel voor en in hogere frequentie dan in onderzoeken uit andere landen gerapporteerd wordt. Opvallend was dat meerdere monsters zeer hoge aantallen eitjes bevatten (>10.000 OPG). Van dergelijke infectieniveaus wordt aangenomen dat ze voor ziekte zorgen. Hoewel uitbraken van coccidiose niet gezien worden, geven de gevonden aantallen hoogstwaarschijnlijk verliezen door subklinische ziekte, waarbij de veroorzaakte darmschade een negatief effect heeft op voederconversie, wat de dieren gevoeliger maakt voor andere (darm-)ziektekemen.

De auteurs willen de zes veehouders bedanken voor hun moeite. Het is dankzij de enthousiaste deelname van veehouders dat dit soort kleine projecten mogelijk gemaakt worden en snel resultaat opleveren.

Robert Jan Molenaar en Irene Jorna, GD

Tabel 1. Gemiddeld aantal oöcysten (Gem. OPG) verdeeld per bedrijf en het aantal monsters waarin coccidiën aangetoond werden (positief) ten opzichte van het totale aantal onderzochte monsters (Bron: GD)

Bedrijf	Mest van rooster/goot		Mest van pups	
	Gem. OPG	Positief/totaal	Gem. OPG	Positief/totaal
A	594	14/20 (70%)	18343	6/6 (100%)
B	198	13/20 (65%)	-	-
C	627	18/20 (90%)	4785	5/6 (83%)
D	2005	12/20 (60%)	-	-
E	132	8/20 (40%)	-	-
F	107	8/20 (40%)	-	-

Typering. Op basis van de lengte, breedte en morfologie werden alle onderzochte oöcysten getypeerd als *Eimeria vison*.